

ความเหมาะสมในการบัญญัติความผิดลหุโทษ ไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

นางสาวพรรณราชรัตน์ ศรีไชยรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-398-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019531

i1787699x

THE SUITABILITY OF INCLUDING PETTY OFFENCES IN THE PENAL CODE

Miss Panarairat Srichaiyarat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

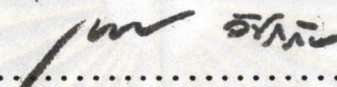
1993

ISBN 974-582-398-8

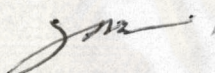

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความเหมาะสมในการบัญญัติความผิดลหุโทษไว้ในประมวลกฎหมายอาญา
โดย นางสาวพรรณรายรัตน์ ศรีไชยรัตน์
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ

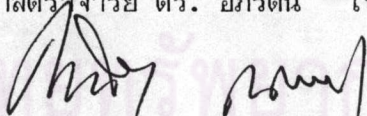
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อำนวยให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญวิทย์ ยอดมณี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. คณิต ณ นคร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสวง บุญเฉลิมวิภาส)

..... กรรมการ
(อาจารย์พงศ์เทพ เทพกาญจนา)

พรรณรายรัตน์ ศรีไชยรัตน์ : ความเหมาะสมในการบัญญัติความผิดลหุโทษไว้ในประมวล
กฎหมายอาญา (THE SUITABILITY OF INCLUDING PETTY OFFENCES IN THE
PENAL CODE) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ, 185 หน้า.
ISBN 974-582-398-8

การวิจัยนี้ศึกษาความเหมาะสมของการบัญญัติให้การกระทำความผิดเล็กน้อยเป็นความผิดอาญา
โดยจำกัดขอบเขตการศึกษา เฉพาะความผิดลหุโทษในประมวลกฎหมายอาญา และศึกษาถึงความเหมาะสม
ของบทบัญญัติ เรื่องลหุโทษและการบัญญัติความผิดลหุโทษไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

วิธีวิจัยใช้การวิจัยเอกสารโดยวิเคราะห์แนวความคิดของนักนิติศาสตร์ในเรื่องลักษณะของ
กฎหมายอาญาและหลักเกณฑ์การบัญญัติกฎหมายอาญา ศึกษาเรื่องการจำแนกประเภทความผิดและสถานการณ์
ทางกฎหมายของความผิดเล็กน้อยจากกฎหมายของประเทศต่าง ๆ ประกอบกับแนวความคิดของนักนิติศาสตร์
ศึกษาประวัติความเป็นมาของลหุโทษจากเอกสารทางประวัติศาสตร์และศึกษาการบังคับใช้กฎหมายอาญาใน
ประเทศไทยจากเอกสารปัจจุบัน แล้ววิเคราะห์ผลการบังคับใช้กฎหมายอาญากับลหุโทษ ปัญหาจากบทบัญญัติ
เรื่องลหุโทษ ปัญหาการบัญญัติลหุโทษไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และประเภทความผิดที่เหมาะสมสำหรับ
ความผิดเล็กน้อย

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อได้วิเคราะห์เกณฑ์ที่กำหนดขอบเขตอันเหมาะสมของกฎหมายอาญา
อันได้แก่ 1) การมีข้อห้ามทางศีลธรรม 2) ภัยอันตรายอันอาจเกิดจากการกระทำ 3) ผลการบัญญัติความ
ผิด 4) มาตรการควบคุมอื่น 5) การจัดสรรทรัพยากร 6) ผลการยกเลิกความผิด การบัญญัติให้ลหุโทษใน
ประมวลกฎหมายอาญาเป็นความผิดอาญา เป็นการใช้กฎหมายอาญาเกินขอบเขตที่เหมาะสม และพบว่าบท
บัญญัติเรื่องลหุโทษบางเรื่องได้ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมและไม่เหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน และการบัญญัติ
ลหุโทษไว้ในประมวลกฎหมายอาญาได้ก่อให้เกิดปัญหาในเรื่อง 1) ความซับซ้อนของระบบกฎหมาย 2)
ประสิทธิภาพในการบังคับใช้ 3) มาตรการบังคับ 4) ความเข้าใจในคำว่า "ความผิดอาญา" 5) พัฒนา
การของการจำแนกประเภทความผิด จึงควรนำออกจากประมวลกฎหมายอาญา เพื่อนำไปบัญญัติไว้ในประเภท
ของความผิดที่มีเพียงโทษทางบริหาร ซึ่งเป็นประเภทของความผิดและโทษที่เล่นอ้อนใหม่โดยวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้

ภาควิชา...นิติศาสตร์.....
สาขาวิชา...นิติศาสตร์.....
ปีการศึกษา 2535.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C 170479: MAJOR LAWS

KEY WORD: PETTY OFFENCE/ CRIMINALIZATION/ LEGISLATION/ CRIMINAL LAW/
ADMINISTRATIVE OFFENCE

PANARAI SRI CHAIYARAT : THE SUITABILITY OF INCLUDING PETTY
OFFENCES IN THE PENAL CODE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. APIRAT
PETCHSIRI, Ph. D. 185 pp. ISBN 974-582-398-8

This thesis studies the suitability of criminalization of marginal offences especially petty offences provided by the Penal Code of 1956.

The research methodology was done basically through documentary analyses of theoretical concepts in view of distinguishing feature of criminal law and criminalization criteria, also of the classification of crimes and legal status of marginal offences in various countries. Historical background on petty offences, the enforcement of the present criminal law from contemporary documents are also the subjects of this study. Analyses of the effects of the enforcement of petty offences as crimes and of the problems of suitability follow.

After a careful study of certain criteria which limited the suitable scope of criminal law, namely, 1) moral blameworthy, 2) harm, 3) cost and benefit, 4) control measurement, 5) resource allocation, and 6) effects upon the deletion of the offences, the finding shows that the annexation of petty offences in the Code as such consequently could lead to the abusive enforcement of proper criminal law. Further, it shows that certain petty-offence provisions are unjust and improper under acceptable contemporary context. Moreover, the inclusion of petty offences in the Code also creates many problems, such as, 1) the unnecessary complexity of legal system, 2) the deficiency of its enforcement, 3) the enforcement measures 4) the unclear concept of "crime", 5) the stagnant evolution of the classification of the offences. Thus, this thesis suggests, the relocation of almost all petty offences elsewhere as administrative offences so that new classification of offences and new measurement be proposed.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในความสำเร็จของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญวิทย์ ยอดมณี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร. คณิต ณ นคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสวง บุญเฉลิมวิภาส และอาจารย์พงศ์เทพ เทพกาญจนา กรรมการ ที่ได้กรุณาสละเวลาและยินดีรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพศรณีวิวัต ภัคดีกุล ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรนิลาศ เรืองโชติวิทย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กอบกุล ราชะนาคร แห่งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขอขอบคุณ คุณพัชรินทร์ ไนพรมราช คุณสุเมธ มีมุข คุณบุญรัตน์ อินตะพิงค์ และผู้มีน้ำใจอีกหลายท่านสำหรับความช่วยเหลือต่างๆ และขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ได้กรุณาผ่อนภาระงานให้กับผู้เขียนเพื่อให้มีโอกาสทำวิทยานิพนธ์นี้ได้โดยเต็มที่ และเนื่องจากในการทำวิทยานิพนธ์และในการศึกษาครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาวิชาการคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้เขียนจึงใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อกองทุนพัฒนาวิชาการคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มา ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อันอาจมี ผู้เขียนขออุทิศเป็นกตเวทิตาคุณแด่ "พ่อ" และ "แม่" ผู้วางรากฐานที่ดียิ่งใหญ่กับชีวิต และ "ครู" ผู้ยังดำรงตนอยู่ในจรรยาแห่งวิชาซึ่งอันครั้งหนึ่งเคยได้รับการยกย่องว่าเป็นบุษนิยบุคคลของสังคมไทยได้อย่างงดงาม ส่วนความบกพร่องใด ๆ ที่มี ผู้เขียนขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของการบัญญัติความผิดลหุโทษในประมวล
กฎหมายอาญากับหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการบัญญัติกฎหมายอาญา 107

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
สมมุติฐาน แนวความคิด และทฤษฎี	6
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2. แนวความคิดเกี่ยวกับการบัญญัติกฎหมายอาญา	8
ลักษณะของกฎหมายอาญา	8
แนวความคิดในการบัญญัติกฎหมายอาญา	10
แนวความคิดในเชิงหลักเกณฑ์	11
แนวความคิดในเชิงปฏิบัติ	16
การจำแนกประเภทความผิดอาญา	24
3. สถานการณ์ทางกฎหมายของความผิดเล็กน้อย	38
ความผิดเล็กน้อยของประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์	38
ความผิดเล็กน้อยของประเทศที่ใช้ระบบซีวิลลอว์	45
ความผิดเล็กน้อยของประเทศไทย	60

4. ลหุโทษกับกระบวนยุติธรรมทางอาญาไทย	72
ลหุโทษ	72
ประวัติความเป็นมา	72
กฤษฎีกาของการกระทำที่กำหนดให้เป็นลหุโทษ ในประมวลกฎหมายอาญา	85
สภาพทั่วไปของการบังคับใช้กฎหมายอาญาในประเทศไทย การบัญญัติกฎหมายเพื่อใช้บังคับ	86
การบังคับใช้กฎหมาย	89
การบังคับใช้ความผิดลหุโทษ	91
5. บทวิเคราะห์	93
วิเคราะห์ผลการบังคับใช้กฎหมายอาญากับความผิดลหุโทษ	93
วิเคราะห์ปัญหาในทางสารบัญญัติของบทบัญญัติเรื่องลหุโทษ ในประมวลกฎหมายอาญา	107
วิเคราะห์ปัญหาจากการบัญญัติความผิดลหุโทษไว้ในประมวล กฎหมายอาญา	111
ประเภทความผิดที่เหมาะสมสำหรับการกระทำที่บัญญัติให้เป็น ความผิดลหุโทษในประมวลกฎหมายอาญา	116
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	124
รายการอ้างอิง	141
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. รายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไข ประมวลกฎหมายอาญา ครั้งที่ 464/267/2486	154
ภาคผนวก ข. ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงไม่เกินหนึ่งเดือน แต่โทษปรับขั้นสูงเกินหนึ่งพันบาท	162
ภาคผนวก ค. ความผิดตามกฎหมายฉบับอื่นที่มีความใกล้เคียงกับ ลหุโทษในประมวลกฎหมายอาญา	181
ประวัติผู้เขียน	185